

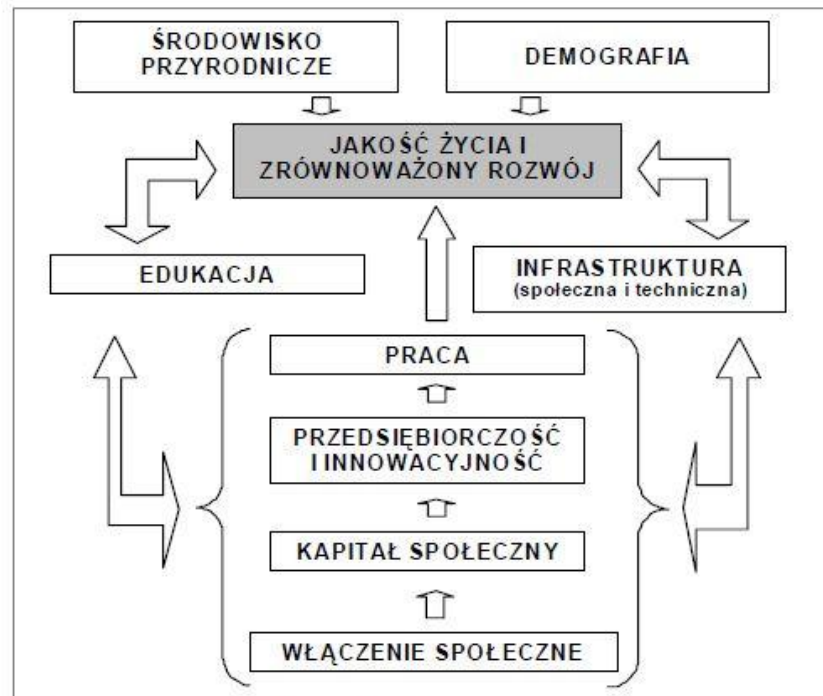
**Zrównoważony rozwój w strategii woj. wielkopolskiego
– wprowadzenie do części warsztatowej
Patrycja Romaniuk, Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć
Poznań, 04.03.2013**

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

cel generalny strategii

Efektywne wykorzystanie potencjałów rozwojowych na rzecz wzrostu konkurencyjności województwa, służące poprawie jakości życia mieszkańców w warunkach zrównoważonego rozwoju

Wielkopolska 2020 roku – w wyniku stopniowego osiągnięcia celów strategii ma być regionem inteligentnym, innowacyjnym i spójnym, gdzie: [...] jednym z głównych priorytetów jest zielony aspekt rozwoju

Projekt Strategii wzrostu efektywności energetycznej i rozwoju odnawialnych źródeł energii w Wielkopolsce na lata 2012-2020

- Dokument ten wyznacza dla Wielkopolski perspektywę zarządzania efektywnością energetyczną oraz odnawialnymi źródłami energii. Definiuje warunki i cele zmierzające do stworzenia warunków wzrostu udziału energii ze źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym województwa i poprawy efektywności energetycznej z wykorzystaniem innowacyjnych rozwiązań przy jednoczesnym zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju regionu.

- Celem głównym realizacji tej strategii jest osiągnięcie przez Wielkopolskę w 2020 roku wyższego poziomu udziału energii ze źródeł odnawialnych w energii finalnej oraz wzrostu efektywności energetycznej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, oraz dążenie do osiągnięcia pozycji lidera innowacji i wdrożeń technologii z zakresu odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej.

Celowi głównemu służyć ma realizacja następujących celów szczegółowych:

- Wdrożenie przez przedsiębiorstwa z terenu Wielkopolski nowych autorskich technologii z zakresu odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej.
- Utworzenie na terenie województwa centrum innowacji ekoenergetycznych oraz realizacja przez tę jednostkę zadań na potrzeby podmiotów z obszaru Wielkopolski.
- Zwiększenie zainstalowanych mocy wytwórczych w instalacjach wykorzystujących odnawialne źródła energii, w tym w instalacjach wysokosprawnej kogeneracji.
- Zmiana postaw i nawyków konsumenckich związanych z pozyskiwaniem energii z odnawialnych źródeł oraz oszczędzaniem energii.

- Redukcja emisji gazów cieplarnianych.
- Budowa inteligentnych sieci (lub zmodernizowanie do tego standardu odpowiedniej długości linii) oraz montaż inteligentnego opomiarowania.
- Wyposażenie dedykowanej jednostki w narzędzia umożliwiające przygotowanie i wdrażanie regionalnych systemów wsparcia w okresie realizacji Strategii.
- Wsparcie środkami publicznymi inwestycji osób fizycznych, firm, a także jednostek samorządowych

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ENERGIA: SILNE STRONY

- duża różnorodność środowiska przyrodniczego i bogactwa zasobów przyrodniczych w regionie
- systematyczna poprawa stanu środowiska
- spadek poziomu emisji zanieczyszczeń
- duży odsetek terenów chronionych, w tym Natura 2000
- tereny o dużych walorach środowiskowych tworzące zwartą sieć ekologiczną,
- walory naturalne i kulturowe jako potencjał turystyczny

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ENERGIA: SILNE STRONY cd.

- duże zasoby dla energii odnawialnej (biomasa, źródła termalne, wiatrowa)
- wzrost produkcji energii odnawialnej
- duże zasoby węgla brunatnego
- zwiększająca się świadomość ekologiczna samorządów, przedsiębiorców i mieszkańców województwa

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ENERGIA: SŁABE STRONY

- niewystarczająca wydajność infrastruktury zabezpieczającej środowisko
- występowanie miejsc degradacji środowiska
- niewystarczające zasoby wodne, niski poziom retencji oraz złe stosunki hydrologiczne w rzekach
- niski stopień lesistości oraz ograniczona różnorodność gatunkowa i genetyczna lasów
- postępująca chemizacja środowiska
- niski udział energii odnawialnej w bilansie energetycznym
- wysoka emisja komunikacyjna
- zły klimat akustyczny, szczególnie w miastach

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ENERGIA: SŁABE STRONY cd.

- niewystarczająca energetyczna infrastruktura przesyłowa
- postępująca fragmentacja i zmniejszanie się drożności kompleksów przyrodniczych
- suburbanizacja oraz dewastacja walorów przyrodniczych i krajobrazowych
- największe w Polsce zwarte skupisko obszarów oraz wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć
- brak planów ochrony dla NATURA 2000

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA I WYMIANY TOWAROWEJ: SILNE STRONY

- infrastruktura korytarzy TEN-T
- Port Lotniczy Poznań Ławica i inna infrastruktura lotniskowa regionu
- infrastruktura logistyczna
- układ dróg wodnych sprzyjający rozwojowi transportu rzeczno-egowego i turystyki

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA I WYMIANY TOWAROWEJ: SŁABE STRONY

- mimo wzrostu inwestycji utrzymująca się dekapitalizacja części infrastruktury komunikacyjnej, szczególnie kolejowej
- dysproporcje w rozmieszczeniu infrastruktury
- słabe powiązania komunikacyjne, szczególnie na kierunku północ-południe
- niewystarczający rozwój komunikacji zbiorowej
- bariery dla niepełnosprawnych
- niewystarczający rozwój infrastruktury społeczeństwa informacyjnego
- brak rozwiniętej infrastruktury transportu multimodalnego
- niewystarczające wykorzystanie dróg wodnych

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ENERGIA: SZANSE

- zwiększający się popyt na usługi turystyczne i rekreacyjne
- zmniejszająca się emisja zanieczyszczeń
- systematyczna poprawa jakości wód powierzchniowych
- dobre warunki dla energii odnawialnej, konwencjonalnej i jądrowej

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE I ENERGIA: ZAGROŻENIA

- zewnętrzne źródła zagrożeń dla środowiska
- urbanizacja i wzrastająca antropopresja
- utrata bioróżnorodności
- zmiany klimatu
- oddziaływania komunikacyjne
- intensyfikacja rolnictwa
- zmniejszanie się drożności korytarzy ekologicznych

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA I WYMIANY TOWAROWEJ: SZANSE

- inwestycje finansowane ze środków strukturalnych
- inwestycje w transport inteligentny i innowacyjny
- popyt na usługi komunikacyjne
- korzystny układ dróg śródlądowych
- popyt na usługi tranzytowe, szczególnie na kierunku wschód - zachód

WIELKOPOLSKA 2020 – ANALIZA SWOT: INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA I WYMIANY TOWAROWEJ: ZAGROŻENIA

- kumulacja braków w infrastrukturze
- utrzymywanie się barier formalnych dla inwestycji infrastrukturalnych
- konkurencja sąsiednich regionów pod względem funkcji tranzytowych
- żywiołowy rozwój motoryzacji indywidualnej kosztem przewozów zbiorowych
- inwestycje prywatne w infrastrukturę logistyczną i transportu intermodalnego
- brak lub zaniechanie inwestycji w infrastrukturę komunikacyjną zarządzaną na poziomie krajowym

„szanse na inteligentną specjalizację Wielkopolski tworzą:”

[...] **Środowisko:** W ramach zrównoważonego rozwoju duży potencjał tkwi w badaniach i technologiach środowiskowych, w produkcji urządzeń dla ochrony środowiska i alternatywnej energii oraz w racjonalnej gospodarce i produkcji energii odnawialnej.

Cele strategiczne strategii

- **Cel strategiczny 1** - Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu
- **Cel strategiczny 2** - Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami
- **Cel strategiczny 3** - Lepsze zarządzanie energią

Cel strategiczny 1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu

[...]Ważna jest także zmiana proporcji między poszczególnymi rodzajami transportu - wzrost transportu zbiorowego zamiast indywidualnego, wzrost udziału transportu szynowego zamiast drogowego, a także względne zwiększenie roli transportu lotniczego oraz wodnego [...]

Miarami osiągnięcia celu będą przede wszystkim następujące wskaźniki:

Nazwa wskaźnika	Miara	Źródło
Drogi publiczne o nawierzchni twardej na 100 km ²	km	GUS
Drogi publiczne o nawierzchni twardej na 10 tys. ludności	km	GUS
Długość czynnych linii kolejowych na 10 tys. mieszkańców	km	GUS
Ruch pasażerów w portach lotniczych (przyjazdy, wyjazdy, tranzyt)	liczba	GUS
Odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputery z dostępem do Internetu	%	GUS
Przedsiębiorstwa posiadające dostęp do Internetu	% ogółu	GUS
Linie komunikacji miejskiej	km	GUS

Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami

- „Utrzymanie obecnego stanu środowiska na poziomie gwarantującym następnym pokoleniom korzystanie z niego w stopniu równym, w jakim korzystają obecne pokolenia, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, jest podstawowym warunkiem rozwoju regionu.”

Miarami osiągnięcia celu będą przede wszystkim następujące wskaźniki:

Nazwa wskaźnika	Miara	Źródło
Obszary chronione	% powierzchni województwa	GUS
Lesistość	% powierzchni województwa	GUS
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji	ha	GUS
Zanieczyszczenia gazowe (bez CO ₂) zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych zakładów szczególnie uciążliwych	%	GUS
Emisja CO ₂ do atmosfery z zakładów szczególnie uciążliwych	t	GUS
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych zakładów szczególnie uciążliwych	%	GUS
Zmieszane odpady komunalne zdeponowane na składowiskach	% ogółu zmieszanych odpadów komunalnych	GUS

Nazwa wskaźnika	Miara	Źródło
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	hm ³	GUS
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	% ogółu mieszkańców	GUS
Pojemność obiektów małej retencji wodnej	dam ³	GUS

Cel strategiczny 3. Lepsze zarządzanie energią

Miarami osiągnięcia celu będą przede wszystkim następujące wskaźniki:

Nazwa wskaźnika	Miara	Źródło
Zużycie energii elektrycznej	GWh	GUS
Produkcja energii elektrycznej z OZE	GWh	GUS
Ludność korzystająca z gazu sieciowego	% ogółu mieszkańców	GUS
Zużycie gazu	tys. m ³	GUS

Dziękuję za uwagę!

Patrycja Romaniuk, patrycja.romaniuk@bankwatch.org, 603 640 268

PROJEKT WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ SZWAJCARIĘ W RAMACH SZWAJCARSKIEGO PROGRAMU
WSPÓŁPRACY Z NOWYMI KRAJAMI CZŁONKOWSKIMI UNII EUROPEJSKIEJ

Związek Stowarzyszeń Polska Zielona Sieć, ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków

